

ОДИН З НАЙВИДАТНІШИХ РОМАНІВ ХХ СТОЛІТТЯ

ДВІ КУЛЬТОВІ ЕКРАНІЗАЦІЇ

ІСТОРІЯ, ЯКА ТРИВАЛИЙ ЧАС ВВАЖАЛАСЯ
ЗАБОРОНЕНОЮ КЛАСИКОЮ

Володимир Набоков — видатна постать у мистецькому світі, прозаїк і поет, перекладач, літературознавець. Його твори кілька разів успішно екранізували, а також їх неодноразово зараховували до списків бестселерів журналу «Time». Сенсаційно-скандальна «Лоліта» Набокова є одним зі ста найкращих романів ХХ століття. Англійський письменник Грем Грін назвав її найвизначнішою книжкою в сучасній літературі, хоча сам автор двічі хотів спалити свій твір.

Лоліта... Вона була для нього звабливим, жаданим сном. Маленька спокусниця, антична німфа, безгрішне янголя. Лоліта. Вона була його прокляттям. Увесь світ став супроти, всі правила та приписи було нещадно порушено. Усе перетворилося на тернистий клубок. Чи це кохання? Чи це злочин? Чи нічого цього не існувало взагалі, крім них двох? Заради неї він скоїв чимало жахливих речей, одержимий однією думкою: «Не втратити свою Лоліту». Ту саму, що стала світлом його життя, полум'ям його тіла. Його гріх, його душа. Ло. Лі. Та.

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-4560-0

9 786171 245600

ВОЛОДИМИР НАБОКОВ

ЛОЛІТА

ВОЛОДИМИР НАБОКОВ
ЛОЛІТА

VLADIMIR NABOKOV

LOLITA

A NOVEL

ВОЛОДИМИР НАБОКОВ
ЛОЛІТА

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ**
2018 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.111(73)
Н14

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Nabokov V. *Lolita* : A Novel / Vladimir Nabokov. —
New York : Vintage International, 1997. — 317 p.

Переклад з англійської *Єлени Даскал*

Дизайнер обкладинки *Світлана Гриб*

ISBN 978-617-12-4560-0
ISBN 978-0-679-72316-5 (англ.)

© Dmitri Nabokov, 1955
© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2018
© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2018

Передмова

«Лоліта, або Сповідь білого вдівця» — такий подвійний заголовок передував химерному рукопису, що його отримав автор цієї нотатки. Автор записок, «Гумберт Гумберт», помер у в'язниці від серцевої недостатності 16 листопада 1952 року, за кілька днів до початку судового процесу в його справі. Його захисник, мій близький друг та родич, есквайр Клеренс Чот Кларк, тепер призначений до Колумбійської Окружної колегії, попросив мене відредагувати цей рукопис, виконуючи заповіт свого клієнта, один із пунктів якого вповноважував мого видатного кузена вирішувати всі питання стосовно підготовки «Лоліти» до друку. Можливо, на рішення Кларка вплинуло те, що обраний ним редактор нещодавно отримав нагороду Полінга за скромну працю («Чи мають зміст почуття?»), де зокрема йшлося про деякі хворобливі стани та збочення.

Моє завдання виявилось простішим, ніж очікували ми з Кларком. Окрім кількох виправлень очевидних синтаксичних помилок та ретельного видалення нечисленних чіпких деталей, що, попри зусилля самого «Г. Г.», залишилися в тексті дороговказами та надгробками (вказуючи на місця та імена людей, котрі добрий тон змушує приховати, а співчуття — пощадити), ці дивовижні спогади залишено недоторканими. Химерне

авторове прізвисько — його власна вигадка; та не виникає жодних сумнівів, що ця маска, крізь яку палають два гіпнотичних ока, повинна залишитися на своєму місці згідно з волею її носія. Якщо «Гейз» лише римується зі справжнім прізвищем героїні, її ім'я занадто тісно сплітається з найпотаємнішими волокнами книги, аби його можна було змінити; однак (як читач незабаром переконається сам) жодної практичної необхідності робити цього немає. Найдопитливіші можуть знайти згадки про злочин «Г. Г.» у щоденних газетах за вересень-жовтень 1952-го; а його причини та мета відкрилися лише у світлі моєї настільної лампи.

На догоду старомодним читачам, котрі мріють дізнатися про подальшу долю «реальних» людей із цієї «правдивої» історії, додам кілька деталей, що їх я отримав від пана «Віндмюллера» з «Ремсдела», котрий забажав залишатися невідомим, аби «довга тінь цієї похмурої та брудної історії не лягла на товариство, до якого він має честь належати». Його донька «Луїза» зараз навчається на другому курсі коледжу; «Мона Даль» вчиться в паризькому університеті; «Рита» нещодавно вийшла заміж за власника готелю у Флориді. Дружина «Річарда Ф. Шиллера» померла під час пологів, народивши мертву дівчинку, на Різдво 1952 року у віддаленому північно-західному поселенні Сіра Зірка. «Вівіан Даркблум»¹ написала біографію «Мій Ку-мир»², котра незабаром вийде у світ і котру критики,

¹ В оригіналі Vivian Darkbloom — анаграма до імені автора Vladimir Nabokov. У російському перекладі Набоков пише «Г-жа Вивіан Дамор-Блок (Дамор — по сцене. Блок — по одному из первых мужей)...», натякаючи на роль Блока в розвитку власної поетичної творчості. (*Тут і далі прим. пер.*)

² Героя біографії друзі часто називали Ку.

ознайомившись із рукописом, уже назвали її найкращим твором. Охоронці згадуваних у «Лоліті» кладовищ не повідомляють про появу привидів.

Якщо вважати «Лоліту» просто романом, то ситуації та емоції, про які тут ідеться, залишатимуться для читача дратівливо-незрозумілими, а надто якщо позбавити їх життя, прикриваючись банальними ухиляннями. Чесно кажучи, в усьому творі немає жодної непристойності; справді, грубий міщанин, навчений сучасною модою приймати без жодних нападів нудоти щедрі розсипи трибуквених слів у пересічному романі, здивується, не знайшовши їх тут. Якщо ж на догоду цьому парадоксальному ханжі редактор спробував би розбавити сцени, котрі певній уяві видадуться «збудливими» (з цього приводу дивіться історичне рішення, винесене 6 грудня 1933 р. вельмиповажним Джоном М. Вулсі щодо іншої, значно скандальнішої книжки¹), чи уникнути їх, довелося б узагалі відмовитися від публікації «Лоліти», оскільки саме ці сцени, безпідставно засуджувані кимось за начебто зайву чуттєвість, виявляються найдієвішими засобами в розгортанні трагічної історії, що неухильно рухається до свого не менше ніж морального апофеозу. Цинік скаже, що те саме стверджує комерційна порнографія; ерудит може заперечити, запевняючи, що палка сповідь «Г. Г.» — просто буря у склянці води; що принаймні 12 % дорослих американців чоловічої статі — згідно зі «скромними» підрахунками доктора Бланш Шварцман (цю інформацію отримано в особистому спілкуванні) — так чи інакше щороку насолоджуються тим особливим досвідом,

¹ Суд під головуванням Д. М. Вулсі ухвалив рішення зняти заборону на публікацію в США роману Д. Джойса «Улісс» і створив прецедент для перегляду законів про видавничу справу.

який так розпачливо описує «Г. Г.»; що, якби того фатального літа 1947-го наш автор щоденника пішов до професіонального психопатолога, катастрофи б не сталося. Однак тоді не було б і цієї книжки.

Вашому коментаторові можна пробачити повторити того, на чому він наголошував у своїх книжках та на лекціях, тобто що «непристойне» часто буває просто синонімом «незвичного»; видатний витвір мистецтва, звісно ж, завжди оригінальний, тому за своєю природою покликаний певною мірою несподівано шокувати. Я не маю жодних намірів прославляти «Г. Г.». Немає жодних сумнівів у тому, що він огидний, що він нищий, він — яскравий приклад моральної прокази, у ньому сплелися жорстокість та грайливість, котрі, можливо, свідчать про приховане страждання, але не додають йому привабливості. Його дивакуватість тисне на інших. Чимало його повсякденних розмірковувань щодо людей та краєвидів Америки просто смішні. Розпачлива чесність, що тріпотить у цій сповіді, не звільняє його від гріха диявольського лукавства. Він ненормальний. Він не джентльмен. Однак його співоча скрипка своїми чарами збуджує в душі ніжність і співчуття до Лоліти, котрі змушують нас захоплюватися книжкою, попри відразу до автора!

«Лоліті» як опису клінічного випадку, безумовно, судилося стати класикою в колах психіатрів. «Лоліта» як художній твір значно виходить за межі сповіді; однак для нас за її наукову значущість та художню цінність значно важливіший етичний вплив на серйозного читача, адже цей болючий особистісний аналіз ховає в собі загальну мораль. Примхлива дівчинка, самозакохана мати, засліплений бажанням маніяк — це не просто мальовничі персонажі унікальної розпо-

віді; вони попереджають нас про небезпечні тенденції, вказують на ймовірні пороки. «Лоліта» повинна змусити всіх нас — батьків, соціальних працівників, педагогів — із невтомною пильністю та проникливістю докласти всіх зусиль до виховання кращого покоління в безпечнішому світі.

*Джон Рей-молодший¹, доктор філософії
Відворт, Массачусетс*

¹ Дослідники вважають, що це ім'я з'являється в романі не випадково. Так звали англійського натураліста XVII століття, автора класифікації комах. Як відомо, Набоков зробив значний внесок до ентомології.

Частина 1

1

Лоліта, світло мого життя, полумінь мого тіла, мій гріх і моя душа. Ло-лі-та: кінчик язика рушає в подорож піднебінням, робить три кроки й на останньому торкається зубів. Ло. Лі. Та.

Вона була Ло, просто Ло, стоячи вранці в одній шкарпетці, півтора метра без трьох сантиметрів. Вона була Лолою в слаксах. Вона була Доллі в школі. Вона була Долорес на пунктирах документів. Але в моїх обіймах завжди залишалася Лолітою.

Чи мала вона попередницю? Так, мала, авжеж мала. Правду кажучи, якби одного літа я не закохався в певну першопочаткову дівчинку-дитину, Лоліти могло б узагалі не бути. Це сталося в одному князівстві на березі моря. Ох, а коли ж це було? Приблизно за стільки ж років до Лолітиного народження, скільки мені було того літа. Убивця завжди потішить вас красномовною прозою, можете на нього покластися.

Пані та панове присяжні, зразок Номер Один — те, чому заздрили погано поінформовані, наївні, благороднокрилі серафіми. Помилуйтеся цим тернистим клубком.

Я народився в Парижі 1910 року. Мій батько був лагідною людиною з легким характером та справжньою мішаниною генів — громадянином Швейцарії австро-французького походження з дрібною Дунаєм у жилах. За мить я збираюся роздати вам кілька чарівних, блискучих синіх листівок. Він володів розкішним готелем на Рив'єрі. Його батько й обидва діди продавали вино, прикраси та шовк відповідно. У тридцять він побрався з англійською дівчиною, донькою Джероніма Дунна, альпініста, й онукою двох дорсетських пасторів, фахівців у рідкісних галузях — палеопедології¹ та еолових арфах² відповідно. Моя надзвичайно фотогенічна мати загинула в результаті дивного нещасного випадку (пікнік, блискавка), коли мені було три, тож у мене від неї нічого не залишилося, крім теплого гнізда в найтемнішому минулому, у западинах та ущелинах пам'яті, над якими — якщо ви досі спроможні миритися з моїм стилем (я пишу під наглядом) — сідає сонце мого раннього дитинства: безсумнівно, вам усім відомі запашні останні краплі дня, що висять разом із мошвою над якимось розквітлим живоплотом, у них несподівано потрапляєш на прогулянці та проходиш крізь них біля підніжжя пагорба в літніх сутінках — спека, мов у хутрі, й золотава мошва.

¹ Палеопедологія — галузь палеогеографії, що вивчає давні ґрунти. Палеогеографія — наука про фізико-географічні умови, що існували на Землі в геологічному минулому.

² Еолова арфа (названа на честь бога вітру Еола) — дерев'яна рамка з кількома натягненими на ній струнами з жил, що, коливаючись від вітру, звучать ніжним тембром; інструмент, струни якого перебирає вітер.

Старша сестра моєї матері, Сибілла, з котрою побрався і котру невдовзі покинув батьків двоюрідний брат, була в нашій родині за безкоштовну гувернантку та покоївку. Пізніше хтось казав мені, що вона була закохана в мого батька й він легковажно цим скористався одного дощового дня, утім одразу викинув усе з голови, щойно погода покращилася. Я неабияк прив'язався до цієї жінки попри суворість — фатальну суворість — деяких її правил. Можливо, їй хотілося з часом зробити з мене кращого вдівця, ніж той, яким був мій батько. Тітка Сибілла мала блакитні очі з рожевими повіками та бліде, наче з воску, обличчя. Вона писала вірші. Була поетично марновірною. Казала, що знає — помре невдовзі після моїх шістнадцятих уродин, і так і зробила. Її чоловік, успішний комівоєжер парфумерної фірми, здебільшого проводив час у Америці, де врешті-решт заснував власну справу та придбав деяку нерухомість.

Я зростав щасливою, здоровою дитиною в яскравому світі ілюстрованих книжок, чистого піску, помаранчевих дерев, дружніх собак, морських краєвидів та усміхнених облич. Розкішний готель «Мірана» обертався навколо мене приватним усесвітом, побіленим вапном космосом, усередині більшого синього, що сяяв іззовні. Усі, від кухарчука в фартусі до монарха в літньому костюмі, любили мене. Літні американки, обіпершись на ціпки, нахилилися до мене, мов Пізанські вежі. Збанкрутілі російські княгині не могли розраховатися з моїм батьком, проте купували мені дорогі цукерки. А він, *mon cher petit papa*¹, брав мене кататися на човні та велосипеді, вчив плавати, пірнати і стояти

¹ Мій любий татусь (фр.).

на водних лижах, читав мені «*Don Quixote*»¹ й «*Les Misérables*»², а я обожнював і поважав його та радів за нього щоразу, підслухавши, як слуги пліткують про його різноманітних коханок, доброзичливих красунь, котрі багато мною займалися, воркували та лили дорогоцінні сльози над моїм безжурним життям «безматченка».

Я відвідував англійську школу за кілька кілометрів від дому, грав там у рекетс та файфс³, здобував відмінні оцінки та чудово знаходив спільну мову як з однокласниками, так і з учителями. До тринадцяти років (тобто до того, як я вперше побачив свою маленьку Аннабеллу) я можу пригадати лише дві події конкретного сексуального штибу — урочисту, пристойну й цілковито теоретичну розмову в трояндовому садку школи про підліткові несподіванки з американським хлопчиком, котрий був сином відомої кіноакторки, яку він рідко бачив у тривимірному світі; та деякі кумедні реакції певних частин мого організму на перлинноматові світлини з нескінченно м'якою грою світла й тіні в дорогому Пішоновому альбомі «*La Beauté Humaine*»⁴, який я тихцем витягнув у готельній бібліотеці з-під стосу лондонських «Графік»⁵ у мармуровій палітурці. Пізніше мій батько (на свій чарівний галантний лад) повідомив мені все, що, на його думку, я повинен був знати про секс; це сталося незадовго до того, як восени 1923 року я поїхав на навчання до ліонського *lycée*⁶

¹ «Дон Кіхот» (*ісп.*). Роман Мігеля де Сервантеса Сааведра.

² «Знедолені» (*фр.*). Роман В. Гюґо.

³ Різновиди тенісу.

⁴ «Людська краса» (*фр.*). Набоков вигадав і назву альбому, і фотографу, однак його прізвище співзвучне французькому слову зі значенням «жіночі груди».

⁵ Ілюстрований британський тижневик.

⁶ *Lycée* (*фр.*) — лицей, вища школа.

(де ми мали залишатися протягом трьох зим); проте, на жаль, улітку саме *того* року він подорожував Італією з *Mme de R*¹ та її донькою, тож я не мав кому пожалітися, у кого попросити поради.

3

Аннабелла, як і автор, була змішаного походження — у її випадку напіванглійкою, напівголландкою. Сьогодні я пам'ятаю її риси не так чітко, як кілька років тому, перш ніж зустрів Лоліту. Існує два типи зорової пам'яті: ти або ретельно відтворюєш образ у лабораторії власного мозку, не заплющуючи очей (тоді я уявляю Аннабеллу в загальних термінах, як-от «медового кольору шкіра», «тоненькі рученята», «коротко підстрижене волосся», «довгі вії», «великий яскравий рот»); або миттєво викликаєш, не розплющуючи очей, на темному внутрішньому боці повік об'єктивну цілковиту оптичну копію коханого обличчя, маленький привид природних кольорів (і саме так я бачу Лоліту).

Тому дозвольте мені, описуючи Аннабеллу, просто обмежитися згадкою, що це була чарівна дівчинка, на кілька місяців молодша за мене. Її батьки були давніми друзями моєї тітки й такими ж, як вона, пуританами. Вони винаймали віллу неподалік від готелю «Мірана». Лисий засмаглий пан Лі та огрядна напудрена пані Лі (народжена Ванесса ван Несс). О, як я ненавидів їх! Спершу ми з Аннабеллою розмовляли про другорядне. Вона весь час набирала повну жменю дрібного піску й дозволяла йому висипатися крізь пальці. Наші мізки були налаштовані на хвилю інтелігентних європей-

¹ Пані Р. (фр.).

ських підлітків того часу й середовища; сумніваюся, що в нашій зацікавленості множинними заселеними світами, тенісними змаганнями, безкінечністю, соліпсизмом і таким іншим можна було знайти якусь особисту обдарованість. Ніжність та вразливість молодих звірят відлунювали всередині нас однаковим гострим болем. Вона хотіла стати сестрою милосердя в якійсь голодній азійській країні, а я мріяв бути славетним шпигуном.

Зненацька ми божевільно, незграбно, безсоромно, болісно закохалися одне в одного; я б додав, безнадійно, адже таку шалену взаємну пристрасть можна втамувати, лише по-справжньому поглинувши й засвоївши кожную частинку душі та плоті іншого; тимчасом ми навіть не могли знайти місцину, щоби злягтися, як це з легкістю вдається дітям нетрів. Після однієї невдалої спроби нічної зустрічі в неї в садку (про що я розповім пізніше) єдине усамітнення, яке нам дозволяли, — лежати на найзалюдненішій частині *plage*¹, де нас, можливо, не чули, але точно бачили. Там, на м'якому пісочку за кілька кроків від дорослих, ми лежали цілий ранок у закам'янілому шалі жаги та чіплялися за кожную благословенну ваду в часопросторі, щоб скористатися нагодою й торкнутися одне одного: її рука повзла до мене, напівзаховавшись у піску, її тонкі засмаглі пальці, мов сновиди, щоразу наближалися до мене; потім її перламутрове коліно вирушало в довгу обачну подорож; подекуди випадковий вал, зведений молодшими дітьми, слугував нам достатнім прикриттям, аби поспіхом торкнутися солоними губами. Ці незавершені дотики доводили наші здорові й недосвідчені тіла до такого роз'ятрення, що навіть прохолодна

¹ Пляжу (*фр.*).

блакить води, під якою ми продовжували чіплятись одне за одного, не дарувала полегшення.

Серед скарбів, загублених мною за роки поневірянь у дорослому віці, була зроблена моєю тіткою світлина, на якій навколо столика вуличного кафе зібралися Аннабелла, її батьки та статечний підстаркуватий кульгавий джентльмен, котрий того літа упадав за тіткою Сибіллою. Аннабелла вийшла не надто гарно — камера упіймала її в ту мить, коли вона нахилилася до свого *chocolat glace*¹; у сонячній плямі, що в неї переходила її загублена краса (наскільки я пригадую фото), дівчинку можна було впізнати лише завдяки голим плечикам та проділу у волоссі; а я, сидючи трохи далі від решти, вийшов із якоюсь драматичною чіткістю: похмурий густобровий профіль хлопчини в темній спортивній футболці та гарно скроєних білих шортах, що дивиться, схрестивши ноги, кудись убік. Цю світлинку зробили в останній день того фатального літа, за кілька хвилин до нашої другої й останньої спроби ошукати долю. Вигадавши непереконливий привід (це був наш найостанніший шанс, тож ніщо не мало значення), ми втекли з кафе на пляж, знайшли усамітнений клаптик піску й там, у фіолетовому затінку якихось червонястих скель, що утворили щось на зразок печери, нашвидкуруч обмінялися короткими ласками, єдиними свідками яких були загублені кимось окуляри. Я вже стояв на колінах, наготувавшись оволодіти лубонькою, коли з води з непристойними підбадьорливими вигуками вийшли двоє бородатих купальників — старий моряк та його брат, — а за чотири місяці вона померла від тифу на острові Корфу.

¹ Шоколадного морозива (*фр.*).

Я знову й знову гортаю ці жалюгідні спогади й невтомно перепитую себе, чи, бува, не там, у мерехтінні того віддаленого літа, тріснуло моє життя. А може, та надмірна жага, яку я відчував до дитини, була першим свідченням вродженої особливості? Намагаючись проаналізувати свої колишні прагнення, бажання, дії й таке інше, я віддаюся на поталу якоїсь ретроспективної уяви, що живить аналітичні здібності безмежними альтернативами, тож будь-який зображений у думках шлях невпинно розгалужується в божевільно складній перспективі пам'яті. Утім, я впевнений, що якимось чарівним та доленосним чином Лоліта почалася з Аннабелли.

А ще я знаю, що шок від смерті Аннабелли зміцнив невдоволення тим страхітливим літом та перетворив її на перешкоду для подальших романтичних пригод у роки моєї холодної юності. Наші духовні й фізичні начала так досконало переплелися, як це навіть не снилося сучасним неотесаним діловим підліткам із нехитрими почуттями та стандартними мізками. Після смерті Аннабелли минуло чимало часу, а я продовжував відчувати, як її думки ширяють серед моїх. Задовго до нашого знайомства ми бачили однакові сни. Ми порівнювали записи в щоденниках. Помічали дивне споріднення. У червні одного й того ж року (1919-го) до її будинку та мого у двох віддалених країнах залетіла чиясь канарка. Ох, Лоліто, якби *ти* мене так кохала!

Розповідь про нашу першу невдалу спробу влаштувати побачення я притримав на кінець історії про мій «аннабельний» період. Якимсь уночі їй вдалось ошукати жорстоку пильність батьків. У гайку нервових, тонколистих мімоз, позаду вілли, ми влаштувалися на

руїнах кам'яного пристінка. У темряві крізь ніжні деревця виднілись арабески осяйних вікон, котрі, злегка підфарбовані кольоровим чорнилом чуттєвої пам'яті, тепер нагадують мені гральні карти (напевно, через те, що наш ворог у будинку був зайнятий грою в бридж). Вона здригалася й посмикувалася, коли я цілував її в кутик розтулених губ та гарячу мочку вуха. Угорі над нами, серед силуетів тонкого видовженого листя, блідо сяяло скупчення зірок: ці сповнені життя небеса видавалися таким ж оголеними, як вона під своєю легкою сукенкою. Я бачив на тлі неба її обличчя, таке навдивовижу чітке, наче воно випромінювало власне світло. Її ноги, прекрасні жваві ніжки, не надто притискалися одна до одної, а коли моя рука знайшла те, що шукала, на її дитячому личку з'явився вираз якоїсь марновірної замріяності — напівзадоволення, напівболю. Вона сиділа трохи вище за мене й, щоразу нахилиючись у своєму самотньому екстазі, щоб поцілувати мене, слабким, дрімотним, м'яким, майже скорботним рухом нахилила голову, а її колінця ловили й стискали моє зап'ястя, щоб потім знову розслабитися; її рот тремтів і кривився від гіркоти якогось чарівного трунку і, хрипко дихаючи, наближався до мого обличчя. Вона намагалася втамувати любовну муку, спершу грубо потерши своїми сухими вустами мої; потім моя мила відсахувалася, нервово відкидаючи волосся, а тоді знову загадково прихилилася ближче й дозволяла мені напитись її відкритими вустами, а я був готовий щедро запропонувати їй усе — моє серце, моє горло, мої нутрощі. Я дозволив їй тримати в незграбному кулачку скіпетр моєї пристрасті.

Пригадую, як від неї пахло якоюсь пудрою, котру, гадаю, вона вкрала в матеріної іспанської покоївки, —

солодкавий дешевий мускусний парфум. Він сплітався з її власним бісквітним ароматом, і раптом чаша моїх почуттів наповнилася по вінця; вилитись їм завадила несподівана метушня в сусідньому куці, і ми відсахнулись одне від одного та з болем у жилах прислухалися до того, що, мабуть, було котом-нишпоркою. Із будинку пролунав материн голос, що кликав її з наростанням нестямних ноток, а доктор Купер важко прокульгав до садка. Однак ті зарості мімози, мерехтіння зірок, тремтіння, полум'я, медова роса та біль залишилися зі мною, а маленька дівчинка із засмаглими на морі ногами та пристрасним язиком відтоді завжди переслідувала мене, аж поки нарешті, двадцять чотири роки по тому, я не розсіяв чари, втіливши її образ у іншій.

5

Дні моєї юності, коли я озираюся на них, здаються мені блідим вихором повторюваних клаптиків, що летять геть, наче ранкова заметіль використаних серветок, що кружляє за вікном останнього вагона, з якого дивиться на неї пасажир потяга. У своїх гігієнічних зв'язках із жінками я залишався практичним, іронічним та стрімким. У студентські роки в Парижі та Лондоні я задовольнявся продажними кралями. Учився я ретельно та старанно, однак не надто результативно. Спершу планував отримати ступінь із психіатрії, як вчинило чимало *manqué*¹, але виявився ще більшим *manqué*, ніж вони; жахливо виснажився, почувався таким пригніченим, що вирішив навідатися до лікаря; так я перейшов до вивчення англійської літератури,

¹ Manqué (фр.) — невдаха.

котрим завершує свій шлях не один зневірений поет, перетворившись на професора у твідовому костюмі та з люлькою в зубах. Париж мені пасував. Я обговорював радянські фільми з емігрантами. Сидів з ураністами¹ в кафе «Deux Magots»². Публікував звивисті есеї в нікому не відомих журналах. Я писав пародії:

...Фройляйн фон Кульп
Нехай озирнеться, узявшись за клямку;
Я не піду за нею. Ні за Фрескою. Ані
За чайкою³.

Над однією моєю статтею під назвою «Прустівська⁴ тема в листі Кітса⁵ Бенджамінові Бейлі» посміювалося шість-сім читачів-учених. Я сів за «*Histoire abrégée de la poésie anglaise*»⁶ на замовлення одного відомого видавництва, а потім узявся укладати підручник із французької літератури для англомовних (із порівняльними прикладами з англійських творів), котрим займався впродовж сорокових років та останній том якого був майже готовий напередодні мого арешту.

Я знайшов посаду викладача англійської для дорослих у Отей⁷. А потім на кілька зимових семестрів мене найняла чоловіча гімназія. Час від часу я користувався

¹ Уранізм — термін дев'ятнадцятого століття, що спочатку описував чоловіків із «жіночою психікою в чоловічому тілі», яких сексуально приваблюють чоловіки, а згодом був поширений на поняття гомосексуальності в цілому.

² «Les Deux Magots» (*фр.*) (два маготи — дві китайські фігурки) — кав'ярня в кварталі Сен-Жермен-де-Пре на площі Сен-Жермен у VI окрузі Парижа.

³ Пародія на «Вірш» Т. С. Еліота.

⁴ Марсель Пруст — французький письменник, есеїст і критик, що здобув світове значення як автор роману-епопеї «У пошуках утраченого часу», одного з найвидатніших творів літератури двадцятого століття.

⁵ Джон Кітс — англійський поет, представник другого покоління англійського романтичного руху.

⁶ «Коротка історія англійської поезії» (*фр.*).

⁷ Містечко неподалік від Парижа, згодом стало його частиною.

знайомствами серед психотерапевтів та соціальних працівників, аби навідуватися разом із ними до різноманітних закладів, наприклад сиротинців чи виправних шкіл, де міг витріщатися на блідих юнок зі сплутаними віями з абсолютною безкарністю, що дарована нам у снах.

А зараз я хочу познайомити вас із такою ідеєю. У віці від дев'яти до чотирнадцяти років трапляються дівчатка, котрі відкривають зачарованим мандрівникам, вдвічі чи більше старшим за них, свою справжню суть — не людську, а німфічну (тобто демонічну); і цих образних істот я пропоную називати «німфетками».

Читач помітить, що часові поняття я підмінюю просторовими. Насправді мені б хотілося, аби він побачив ці «дев'ять» та «чотирнадцять» як межі зачарованого острова із дзеркальними пляжами та рожевими скелями, заселеного цими моїми німфетками та оточеного просторим туманним морем. Та чи всі дівчатка в цих вікових рамках німфетки? Звісно ж ні. Інакше б ми, ті, хто володіє таємними знаннями, самотні мандрівники, ми, німфолепти, давно б утратили глузд. Краса — теж не обов'язковий критерій; тоді як вульгарність (чи принаймні те, що називається так у деяких колах) не завжди шкодить їхнім певним загадковим рисам — казковій грації, невловимій, мінливій, підступній принакності, що руйнує душу й відрізняє німфетку від її ровесниць, котрі незрівнянно більше залежать від просторового світу одночасних явищ, ніж від того незбагненого острова зачарованого часу, де Лоліта грається з такими ж, як вона сама. У цьому віці справжніх німфеток значно менше, ніж умовно звичайних, чи просто гарненьких, чи «милих», чи навіть «чарівних» і «привабливих», пересічних, повненьких, безформних, холодношкірих, людських за своєю суттю дівчаток із округлими живо-

тиками та кісками, тих, хто може чи не може перетворитися на справжніх красунь (подивіться-но на потворну пампушечку в чорних панчохах та білому капелюшку, яка перетворюється на приголомшливу зірку екрана). Якщо дати звичайному чоловікові групову світлину школярюк чи г'юрл-скаутів і попросити вибрати наймиловиднішу, він не обов'язково зупиниться на німфетці. Слід бути митцем і божевільним, сповненим безмежної меланхолії створінням, із бульбашкою гарячої отрути між стегон та надсластолюбним вогнем, який ніколи не згасає в чутливому хребті (ох, як нам доводиться щулитися та чаїтися!), аби одразу помітити за невимовними прикметами — злегка котячими обрисами вилиць, тонкістю та пухнастістю кінцівок та іншими ознаками, перелічити які мені забороняють розпач, сором і сльози ніжності, — маленького смертоносного демона з-поміж усіх дітей: *вона* стоїть серед них невізнана та несвідома своєї фантастичної сили.

І на додачу, оскільки ідея часу відіграє в цій справі таку визначну роль, учений повинен без здивування взяти до уваги, що між дівчиною й чоловіком необхідна певна вікова різниця в кілька років (я б сказав, не менше десяти, а зазвичай — тридцять-сорок та аж до дев'яноста в кількох відомих випадках), щоб той міг пізніше піддатися чарам німфетки. Тут ідеться про підлаштування кришталіка, особливу відстань, котру внутрішнє око долає з нервовим тремтінням, певний контраст, який мозок осягає, задихнувшись від порочного задоволення. Були ми дітьми обоє тоді¹, моя маленька Аннабелла не стала для мене німфеткою; я був їй рівнею, самостійним фавником, мешканцем того ж

¹ Цитата з вірша «Аннабель Лі» Е. А. По. Переклад М. Стріхи.

зачарованого острова часу; однак сьогодні, у вересні 1952-го, коли сплигло двадцять дев'ять років, я гадаю, що можу впізнати в ній первісну фатальну плутанину в моєму житті. Ми кохали одне одного передчасним коханням, із тією шаленістю, що часто руйнує дорослі життя. Я був міцним хлопчиною й вижив, однак отрута залишилася в рані, а рана назавжди залишилася роз'ятреною, незабаром я виявив, що подорослішав у лоні цивілізації, котра дозволяє двадцятип'ятирічному чоловікові цікавитися шістнадцятирічною дівчиною, але не дванадцятирічною дівчинкою.

Не дивно, що моє доросле життя в європейський період виявилось жахливо подвійним. Зовні здавалося, що я мав так звані «нормальні» стосунки з численними земними жінками з грудьми-гарбузами чи грушками; а глибоко всередині мене зжирало горнило пекельної печі зосередженої хтивості до кожної зустрічної німфетки, до якої я, як законослухняний боягуз, не наважувався наблизитися. Жіночі самиці, котрими мені дозволяли оволодіти, були лише заспокійливим. Я готовий повірити, що відчуття, отримані під час природного статевого зв'язку, не надто відрізнялися від знайомих нормальним великим чоловікам у спілкуванні зі своїми нормальними великими подругами в рутинному ритмі, що рухає світ. Проблема в тім, що тим джентльменам не довелося, а мені *довелося* пізнати мерехтіння невимовно гострішого блаженства. Найтьмяніший із моїх снів, що закінчувалися полоцією, засліплював у тисячу разів більше за все, що міг собі уявити наймужніший письменник-геній чи найталановитіший імпотент. Мій світ розколовся. Я усвідомлював існування двох статей, жодна з яких не була моєю; а анатом назвав би обидві жіночими. Та

для мене, того, хто дивився крізь особливу призму почуттів, «вони відрізнялися так само, як серп і серпанок»¹. Усе це я раціоналізую тепер, однак у двадцять чи ближче до тридцяти я не так чітко розумівся на власних муках. Тіло чудово знало, чого жадає, але мозок відхиляв усі його благання. Щойно я був переляканим і присоромленим, аж раптом робився безтямно оптимістичним. Табу душили мене. Психологіки улещували мене псевдозвільненням від лібідіотизму. Те, що єдиним об'єктом любовного захвату для мене були сестри Аннабелли, її служниці та прислужниці, подекуди здавалося мені провісником божевілля. А іноді я казав собі, що вся справа в точці зору й немає нічого поганого в тому, що малолітні дівчатка цікавлять мене до потьмарення розуму. Дозволю собі нагадати читачеві, що згідно з ухваленим у 1933 році законом «Про дітей та молодь» «малолітньою дівчинкою» вважали «дівчинку від восьми до чотирнадцяти років» (а після цього, від чотирнадцяти до сімнадцяти, статут називав її «юнкою»). З іншого боку, в Массачусетсі, США, «непутящою дитиною» технічно вважається та, «котрій від семи до сімнадцяти років» (і до того ж вона звично спілкується з розпусними та аморальними суб'єктами). Г'ю Броутон, письменник часів правління Якова Першого², стверджував, що Рахав була блудницею вже в десятирічному віці. Усе це надзвичайно цікаво, і я припускаю, що ви вже бачите, як піна тече в мене з рота, але ні, не тече, я просто змахую блошки приємних думок до крихітного горняточка. Ось іще кілька картинок. Приміром, Вергілій, котрий

¹ Схоже, цитату Набоков вигадав.

² Яків Перший — король Англії (1603–1625).

«німфетку співав у єдиному фоні»¹, перевагу, однак, віддав промежинам хлопців. Ось дві з іще не дозрілих нільських доньок короля Ехнатона² та його королеви Нефертіті³ (у подружжя таких було шестеро) — голенькі, лиш на шийках безліч яскравих намист, розкинулися на подушках, не торкані після трьох тисяч років, зі своїми м'якими брунатними щенячими тільцями, з підстриженим волоссям і видовженими ебеновими очима. Ось кілька десятирічних наречених, яких змушували сідати на фасцинус — фалічну слонову кістку — в храмах класичної науки. У деяких провінціях Східної Індії шлюб та подружнє життя з дітьми, що не досягли статевої зрілості, досі не така й дивина. Вісімдесятирічні старигани з народу лепча⁴ злягаються з восьмилітніми дівчатками, і всім байдуже. Зрештою, Данте шалено закохався у свою Беатріче, коли їй було лише дев'ять, така блискуча дівчинка, розмальована, чарівна, в багряній сукеночці, прикрашеній коштовностями, і сталося це в 1274 році у Флоренції на приватному застіллі у веселому травні. А коли Петрарка втратив голову від своєї Лаурини, вона була білявою дванадцятирічною німфеткою й бігла крізь вітер, пилок та цвіт, сама схожа на крилату квітку серед чарівної рівнини, на яку відкривався краєвид із Воклюзьких пагорбів⁵.

¹ Тут Набоков посилається на староанглійського поета, найімовірніше вигаданого.

² Аменхотеп IV Ехнатон — фараон-реформатор Єгипту з XVIII династії приблизно з 1377 р. до Р. Х.

³ Нефертіті — головна царська дружина давньоєгипетського фараона Ехнатона.

⁴ Корінний народ Сіккіму, поширений також на південному заході Бутану, у східному Непалі та гірських районах Західного Бенгалу.

⁵ Гірський масив, що належить до Передальп.

Утім, залишаймося манірними та цивілізованими. Гумберт Гумберт ретельно намагався бути хорошим. Справді щиросердно намагався. Він понад міру поважав звичайних дітей, їхню чистоту і вразливість і за жодних обставин не зіпсував би невинну дитину, якби існував хоч найменший шанс на скандал. Та як калатало його серце, коли серед невинного натовпу він помічав демонічну дитину, «*enfant charmante et fourbe*»¹, — туманний погляд, яскраві вуста, десять років ув'язнення, якщо продемонструєш їй, що дивишся на неї. Так минало життя. Гумберт чудово міг кохатися з Євою, але жадав саме Ліліт. Груді рано починають бубнявіти бруньками (у віці 10,7 року), і це лише одна з низки соматичних змін, що супроводжують перехідний період. Наступна корисна ознака дозрівання — поява першого багатого на пігмент лобкового волосся (11,2 року). Блошки переливаються через вінця мого горнятка.

Кораблетроща. Атол. Я наодинці зі змерзлою дитиною котрогось із пасажирів. Люба, це просто гра! Якими розкішними були мої вигадані пригоди, коли я сидів на твердій лавиці в парку, вдаючи, наче заглибився у книжку, від якої перехоплює дух. Навколо спокійного вченого безтурботно гралися німфетки, наче він був знайомою статуєю чи частиною світлотіні під старим деревом. Якось маленька досконала красуня в картатій сукеночці гупнула важкоозброєною ногою по лавиці поруч зі мною, щоб занурити в мене свої тонкі голі рученята й затягнути зав'язку на роликовому ковзані, — тоді я розчинився в сонячних променях, замінивши книжкою фіговий листок, її каштанові кучері падали на подряпане коліно, а тінь від листя, яку я з нею

¹ Чарівне та підступне дитя (*фр.*). Чергова вигадана Набоковим цитата.

розділив, пульсувала й танула на нозі, що сяяла так близько від моєї хамелеонової щоки. Іншим разом наді мною в метро зависнула рудоволоса школярка, і червонястий пушок у неї під пахвою став одкровенням, що кілька тижнів залишалося у мене в крові. Я можу перелічити чимало таких односторонніх мініатюрних романів. Закінчення деяких із них було приправлено щедрим ароматом пекла. Траплялося, наприклад, що з балкону я помічав у освітленому вікні щось схоже на те, як роздягається німфетка перед послужливим дзеркалом. Ця ізольованість, ця віддаленість, це видіння набувало небаченої пікантної чарівності, що змушувала мене щодуху мчати назустріч самотній насолоді. Але раптом ніжний візерунок оголеності, якою я вже захоплювався, жорстоко перетворювався на огидну освітлену лампою голу руку чоловіка у спідньому, що читав газету біля відчиненого вікна спекотної задушливої безнадійної літньої ночі.

Стрибки через мотузку, класики. Та старушенція в чорному, що сиділа біля мене на лавиці, на дибі моєї насолоди (німфетка намацувала піді мною загублену скляну кульку), і поцікавилася, нахабна відьма, чи не болить у мене, бува, живіт. Ах, дай-но мені спокій у моєму опушеному парку, в моєму порослому мохом садку. Нехай-но вони вічно граються навколо мене. І не подорослішають ніколи.

6

До речі, згодом я частенько розмірковував, що сталося потім із тими німфетками. Чи не могло в нашому чавунно-гратчастому світі причин та наслідків те приховане тріпотіння, викрадене мною в них, вплинути

на *їхнє* майбутнє? Вона ставала моєю, ніколи про це не дізнавшись. Гаразд. Та чи не відгукнеться це потім? Чи не зіпсував я якось її долю, викликавши дівочий образ у своїх хтивих фантазіях? О, це є й залишиться предметом глибоких і жахливих роздумів.

Утім, я дізнався, на що, виростаючи, перетворюються ці чарівні німфетки, що зводили з розуму своїми тоненькими ручками. Пригадую, якось у сірі весняні надвечірні години брів я жвавою вулицею неподалік від Мадлен¹. Повз мене пройшла швидким легким кроком на високих підборах невисока тоненька дівчинка, ми одночасно озирнулися, вона зупинилася, і я підійшов ближче. Її голова ледве діставала до волосся в мене на грудях, а кругленьке з ямочками личко було типовим для француженки. Мені сподобалися її довгі вії та перлинно-сіра сукня, яка щільно огортала юне тіло з німфічним відлунням — із прохолодою задоволення, стрибком між моїх стегон — чогось дитячого, змішаного з професійним *frétillement*² її маленьких вертких сідничок. Я поцікавився її ціною, і вона одразу відгукнулася з мелодійною срібною точністю (пташка, справжня пташка!): «*Cent*»³. Я спробував поторгуватися, але вона помітила жахливо самотню жагу в моїх очах, направлених з такої височини на її округле чоло та зародок капелюшка (букетик і бантик). «*Tant pis*»⁴, — сказала вона і вдала, наче йде геть. Можливо, ще три роки тому я дивився, як вона повертається додому зі школи! Цей спогад вирішив справу.

¹ Колишній цвинтар у Парижі, на місці якого зараз розташований сквер Людовіка XVI.

² Тріпотінням (*фр.*).

³ Сто (*фр.*).

⁴ Дуже погано (*фр.*).

Вона повела мене нагору звичайними крутими сходами зі звичайним сигналом дзвінка, що повідомляв мосьє, котрий не бажав зустрічі з іншим мосьє, коли шлях був вільний, — ми скорботно видряпалися до жалюгідної кімнатки з ліжком та біде. Вона, як завжди, вимагала свій *petit cadeau*¹, а я, як завжди, поцікавився її ім'ям (Монік) та віком (вісімнадцять). Я чудово знав банальні хитрощі вуличних повій. Усі вони відповідають «*dix-huit*»² — маленькі бідолашки мило щебечуть це з ноткою завершеності й тужливого обману з десятків разів на день. Однак цього разу було зрозуміло, що вона, ймовірно, додала собі кілька років. На ці висновки мене наштовхнуло її компактне, струнке та навдивовижу нерозвинене тіло. Роздягнувшись із захопливою швидкістю, вона хвилинку постояла біля вікна, частково загорнувшись у вицвілий серпанок зависи, та з дитячим задоволенням (можливо, заготованим заздалегідь) слухала шарманщика, котрий грав у налитому сутінками дворі. Коли я подивився на її рученята й помітив брудні нігті, дівчина, наївно насупившись, відповіла: «*Oui, ce n'est pas bien*»³ — та рушила до умивальника, але я запевнив, що це несуттєво, абсолютно несуттєво. Її підстрижене темне волосся, блискучі сірі очі та бліда шкіра мали надзвичайно чарівний вигляд. Її стегна були не пишнішими, ніж у хлопчика, що присів навпочіпки; не приховуватиму правди (і саме тому я так вдячно плекаю перебування з Монік у серпанковосірій кімнатці спогадів): серед тих приблизно вісімдесяти *grues*⁴, що займалися мною, лише вона подарувала

¹ Невеличкий подаруночок (фр.).

² Вісімнадцять (фр.).

³ Так, це недобре (фр.).

⁴ Розпутних жінок (фр.).

мені раптовий біль справжнього задоволення. «*Il était malin, celui qui a inventé ce truc-là*»¹, — привітно зауважила вона й так само поспіхом одягнулася.

Я попросив її про ще одне, ретельніше обдумане побачення того ж вечора, і вона сказала, що зустрине мене біля кафе на розі, та заприсяглася, що за своє коротке життя ще ніколи не *posé un lapin*². Ми повернулися до тієї ж кімнати, я не міг не сказати їй, яка вона чарівна, а вона скромно озвалася: «*Tu es bien gentil de dire ça*»³, а потім, помітивши те, що я й сам зауважив у дзеркалі, де відбивався наш маленький Едем, — огидну гримасу ніжності, від якої мені зчепило зуби й викривило рот, — маленька слухняна Монік (о, жодних сумнів, колись вона була німфеткою) захотіла дізнатися, чи не варто їй стерти «*avant qu'on se couche*»⁴ з вуст червону фарбу, якщо я планую її поцілувати. Звісно ж, я планував це. Я віддався їй несамовитіше, ніж будь-якій юній панянці, що була моєю раніше, а моє останнє враження тієї ночі від довгих вій Монік сповнене якоюсь радістю, котру, як на мене, нечасто знайдеш у інших згадках про моє принизливе, вбоге та мовчазне статеве життя. Схоже, вона надзвичайно зраділа, отримавши від мене зайві п'ятдесят фунтів, і швидко вийшла в нічну квітневу мжичку, тягнучи за собою назирці неповороткого Гумберта Гумберта. Зупинившись перед вітриною, вона зі смаком промовила: «*Je vais m'acheter des bas!*»⁵, і нехай я ніколи не забуду, як луснули маленькі дитячі уста парижанки на слові «*bas*», промовленому так соковито,

¹ Цей фокус вигадав хитрун (фр.).

² Пропускала побачення (фр.).

³ Як мило ти це сказав (фр.).

⁴ Перш ніж ми ляжемо (фр.).

⁵ Куплю собі панчохи! (фр.)

що «а» мало не перетворилося на короткий вибух жит-
терадісного «о».

Наступного дня ми зустрілись о чверть по другій
годині дня в моєму помешканні, однак це побачення
виявилось менш удалим: за ніч вона наче подорослі-
шала й перетворилася на жінку. Підхопивши від неї
застуду, я був змушений скасувати четверте побачення,
утім, я не шкодував, що розірвав почуття, котрі загро-
жували нагородити мене тягарем фантазій, від яких
краятиметься серце, а потім виснажитися до млявого
розчарування. Тож нехай вона залишиться тією глад-
кою, тонкою Монік, якою була протягом кількох хви-
лин, коли злочинна німфетка просвічувалася крізь
заклопотану юну повію.

Наше з нею знайомство наштовхнуло мене на низку
думок, що можуть здатися читачеві, який на цьому
розуміється, цілком очевидними. Прочитавши оголо-
шення в якомусь сороміцькому журнальчику, одного
батьорого дня я опинився в бюро такої собі Едіт, котра
почала з пропозиції знайти собі споріднену душу в на-
борі досить офіційних фотографій у досить засмальцьо-
ваному альбомі («*Regardez-moi cette belle brune!*»¹). Ко-
ли я відштовхнув альбом і спромігся пролепетати щось
про свої злочинні бажання, вона подивилася на мене
так, наче збиралася вказати на двері. Однак, поцікавив-
шись, скільки я готовий витратити, велично погодила-
ся познайомити мене з людиною, «*qui pourrait arranger
la chose*»². Наступного дня астматична, грубо розмальо-
вана, балакуча, просякнута часником жінка з майже
фарсовим провансальським акцентом і чорними вусами

¹ Помилуйтеся-но на цю гарненьку брюнетку! (фр.)

² Котра могла це влаштувати (фр.).

Літературно-художнє видання

НАБОКОВ Володимир
Лоліта
Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *І. М. Давидко*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *О. Є. Шишацький*

Підписано до друку 17.07.2018. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Petersburg». Ум. друк. арк. 22,68.
Наклад 3000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

КНИЖКОВИХ

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

- на сайті Клубу: www.bookclub.ua

- у мережі фірмових магазинів

див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів

e-mail: publish@ksd.ua

Запрошуємо до співпраці художників,

перекладачів, редакторів

e-mail: editor@ksd.ua

Для гуртових клієнтів

Харків

тел./факс +38(067)703-44-57

e-mail: trade@ksd.ua

Київ

тел./факс +38(067)575-27-55

e-mail: kyiv@ksd.ua

Набоков В.

Н14 Лоліта : роман / Володимир Набоков ; пер. з англ. Є. Даскал. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 432 с.

ISBN 978-617-12-4560-0

ISBN 978-0-679-72316-5 (англ.)

Лоліта... Вона була для нього звабленим, жаданим сном. Маленька спокусниця, антична німфа, безгрішне янголя. Лоліта. Вона була його прокляттям. Увесь світ став супроти, всі правила та приписи було нещадно порушено. Усе перетворилося на тернистий клубок. Чи це кохання? Чи це злочин? Чи нічого цього не існувало взагалі, крім них двох? Заради неї він скоїв чимало жадливих речей, одержимий однією думкою: «Не втратити свою Лоліту». Ту саму, що стала світлом його життя, полуменем його тіла. Його гріх, його душа. Ло. Лі. Та.

УДК 821.111(73)